מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לחשב מחיר ליחידה ולהשוות בין מבצעים שונים כדי לבחור במשתלם ביותר
- להבין מהו מע"מ ולחשב מחיר לפני ואחרי המס
- לתכנן תקציב אישי מאוזן הכולל הוצאות קבועות וחיסכון
- לזהות טקטיקות שיווק מטעות ולהפעיל כלים לעצירה ולוויסות לפני קנייה

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • מחיר ליחידה והנחות – הכרות עם המושגים

1. ב – המחיר של גרם אחד, ליטר אחד או ק"ג אחד מהמוצר
2. ב – כדי להשוות בין מוצרים בגדלים שונים ולדעת מה באמת משתלם

חלק ב' – פרק 1 • מחיר ליחידה והנחות – תרגול חישובים

1. 20
2. 15

חלק ג' – פרק 1 • מחיר ליחידה והנחות – השוואת מבצעים

1. ג (קונים מוצר אחד ומקבלים שני מוצרים באותו מחיר)
2. ד (אריזה גדולה יותר שלרוב זולה יותר ליחידה)
3. א (מורידים אחוז מסוים מהמחיר המקורי)
4. ב (המחיר לגרם, לליטר או לק"ג – כלי להשוואה)

חלק ד' – פרק 1 • מחיר ליחידה והנחות – חשיבה והשוואה

חלק ה' – פרק 2 • מע"מ וחישובי מחיר – מה זוכרים?

1. א – מס ערך מוסף שנוסף למחיר רוב המוצרים והשירותים
2. ב – למימון שירותים כמו חינוך, בריאות וכבישים

חלק ו' – פרק 2 • מע"מ וחישובי מחיר – עובדות ותרגול

1. נכון – זהו שיעור המע"מ הנהוג מינואר 2025
2. לא נכון – המחיר על המדף כבר כולל מע"מ

חלק ז' – פרק 2 • מע"מ וחישובי מחיר – חישובים

1. 1.18
2. 118
3. 236

חלק ח' – פרק 2 • מע"מ וחישובי מחיר – יישום

1. מע"מ: 9 ₪ (50×0.18). מחיר סופי: 59 ₪ (50×1.18)

חלק ט' – פרק 3 • תכנון תקציב חודשי – מכירים את הכללים

1. ב – 400 ₪
2. ג – 40 ₪

חלק י' – פרק 3 • תכנון תקציב חודשי – נכון או לא נכון

1. נכון – אחד הכללים קובע חיסכון של 10% לפחות, כלומר 40 ₪ מתוך 400 ₪
2. לא נכון – הכלל קובע שבילויים ואוכל בחוץ ביחד לא יכולים לעבור חצי מהתקציב

חלק י״א – פרק 3 • תכנון תקציב חודשי – השלמת מספרים

1. 400
2. 40

חלק י״ב – פרק 4 • כרטיס או מזומן ובדיקת קבלות – מה אתם זוכרים?

1. א – רואים בדיוק כמה כסף יוצא מהארנק
2. א – נוח לשאת, בלי צורך בעודף במזומן
3. א – מסמך שמפרט את הפריטים, הכמויות והמחירים ששולמו

חלק י״ג – פרק 4 • כרטיס או מזומן ובדיקת קבלות – מתאימים מושג להסבר

1 – ב (תשלום בשטרות ובמטבעות, רואים בדיוק כמה כסף יצא)
2 – ג (תשלום בלי להוציא כסף מהארנק באותו רגע)
3 – ד (מסמך שמפרט את כל הפריטים, הכמויות והמחירים ששולמו)
4 – א (ההפרש בין הסכום ששולם לבין מחיר הקנייה בפועל)

חלק י״ד – פרק 4 • כרטיס או מזומן ובדיקת קבלות – חושבים ובודקים

חלק ט״ו – פרק 5 • מלכודות שיווק ועצירה לפני קנייה – מה זה עש״ן ד״ק

1. נכון – עוצרים, משחררים, נושמים, דיבור עצמי, קדימה
2. נכון – זה השלב הראשון – לא לוחצים מיד על קנייה
3. נכון – שואלים את עצמי: האם באמת צריך? מה המחיר האמיתי?

חלק ט״ז – פרק 5 • מלכודות שיווק ועצירה לפני קנייה – מזהים את המלכודת

1. א – ליצור תחושת דחיפות כדי שתקנו מהר בלי לחשוב
2. א – 450 ₪

חלק י״ז – פרק 5 • מלכודות שיווק ועצירה לפני קנייה – חושבים לעומק

חלק י״ח – פרק 6 • התמודדות אחרי טעות בקנייה – מכירים את גש״ר מאח״ד

1. לא נכון – גש״ר מאח״ד עוזר אחרי טעות או חרטה על קנייה, לא לפני
2. נכון – ש = שכל – לחשוב מה אפשר לעשות עכשיו

חלק י״ט – פרק 6 • התמודדות אחרי טעות בקנייה – מתאימים ערוץ ודוגמה

1 – ב (שותים מים, הולכים קצת, נושמים)
2 – א (מה אפשר לעשות עכשיו? להחזיר? למכור?)
3 – ד (אומרים: אני מאוכזב/ת)
4 – ג (טעות היא שיעור, בפעם הבאה אעצור)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה מראה חלוקה נכונה במחיר (לדוגמה: מחיר ÷ כמות) והשוואה מספרית בין שתי אפשרויות
- תשובה טובה כוללת שימוש נכון בנוסחה (מחיר × 1.18) והסבר קצר על מה המדינה עושה עם כסף המסים
- תשובה טובה מראה חלוקת סכום קבוע בין קטגוריות כולל סעיף חיסכון של לפחות 10%

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לשלושה שיעורים: פרקים 1-2 בשיעור ראשון, 3-4 בשני, 5-6 בשלישי, עם סיכום קצר בסוף כל שיעור
- לתלמידים מתקשים אפשר להתחיל מתרגילי מחיר ליחידה פשוטים (רמת ה׳-ו׳) לפני המעבר לתרגילי חט״ב עם אחוזים ומע״מ
- מומלץ לקיים דיון קבוצתי קצר על פרק 'מלכודות שיווק' לפני העבודה העצמאית, כדי לשתף דוגמאות מהחיים
- לתלמידים מתקדמים אפשר להוסיף אתגר: לתכנן תקציב משפחתי עם שינוי בלתי צפוי (כמו בדוגמת יום ההולדת באתר)

חוברת תרגול – יוצאים לקניות: צרכנות נבונה

🛒 יוצאים לקניות – צרכנות נבונה בכל הרמות

חט״ב · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מחיר ליחידה והנחות
2. פרק 2 – מע״מ וחישובי מחיר
3. פרק 3 – תכנון תקציב חודשי
4. פרק 4 – כרטיס או מזומן ובדיקת קבלות
5. פרק 5 – מלכודות שיווק ועצירה לפני קנייה
6. פרק 6 – התמודדות אחרי טעות בקנייה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – יוצאים לקניות: צרכנות נבונה

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

בחוברת זו תתרגלו שלב אחר שלב את נושאי הצרכנות הנבונה: מחירים, מע"מ, תקציב וזיהוי מלכודות מבצעים. פתרו כל פרק לפי הסדר, ובסוף כל פרק בדקו את עצמכם בעמוד החזרה.

בנק מילים: 1.18 | 118 | 236 | 15 | 400 | 20 | 40

1 חלק א' – פרק 1 • מחיר ליחידה והנחות – הכרות עם המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו מחיר ליחידה?

א. המחיר הכולל של כל האריזה

ב. המחיר של גרם אחד, ליטר אחד או ק"ג אחד מהמוצר

ג. המחיר אחרי הנחה בלבד

2. למה כדאי לבדוק מחיר ליחידה לפני קנייה?

א. כדי לדעת את צבע האריזה

ב. כדי להשוות בין מוצרים בגדלים שונים ולדעת מה באמת משתלם

ג. כדי לדעת את תאריך התפוגה

2 חלק ב' – פרק 1 • מחיר ליחידה והנחות – תרגול חישובים

השלימו את המילה החסרה.

1. שקית אורז של 1 ק"ג עולה 20 ₪. המחיר לק"ג הוא _____ ₪

2. בקבוק שמן של 2 ליטר עולה 30 ₪. המחיר לליטר הוא _____ ₪

3 חלק ג' – פרק 1 • מחיר ליחידה והנחות – השוואת מבצעים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. 1+1	___	**א.** מורידים אחוז מסוים מהמחיר המקורי
2. אריזת חיסכון	___	**ב.** המחיר לגרם, לליטר או לק״ג – כלי להשוואה
3. הנחה באחוזים	___	**ג.** קונים מוצר אחד ומקבלים שני מוצרים באותו מחיר
4. מחיר ליחידה	___	**ד.** אריזה גדולה יותר שלרוב זולה יותר ליחידה

4 חלק ד׳ – פרק 1 • מחיר ליחידה והנחות – חשיבה והשוואה

ענו בקצרה.

5 חלק ה׳ – פרק 2 • מע״מ וחישובי מחיר – מה זוכרים?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו מע״מ?

(א) מס ערך מוסף שנוסף למחיר רוב המוצרים והשירותים (ב) הנחה שניתנת בחנות

(ג) עמלה שהבנק גובה

2. למה משמשים כספי המע״מ שהמדינה אוספת?

(א) רק למשכורות עובדי החנויות (ב) למימון שירותים כמו חינוך, בריאות וכבישים

(ג) להחזרה לכל קונה בסוף השנה

6 חלק ו׳ – פרק 2 • מע״מ וחישובי מחיר – עובדות ותרגול

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	שיעור המע״מ בישראל הוא 18%	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	המחיר שרואים על המדף בחנות הוא לפני מע״מ, וצריך להוסיף אותו בקופה	☐	☐

7 חלק ז׳ – פרק 2 • מע״מ וחישובי מחיר – חישובים

השלימו את המילה החסרה.

1. מחיר כולל = מחיר לפני מע״מ × _____

2. מוצר עולה 100 ₪ לפני מע״מ. המחיר הכולל הוא _____ ₪

3. מוצר עולה 200 ₪ לפני מע״מ. המחיר הכולל הוא _____ ₪

8 חלק ח׳ – פרק 2 • מע״מ וחישובי מחיר – יישום

ענו בקצרה.

1. מוצר עולה 50 ₪ לפני מע״מ. חשבו כמה מע״מ משלמים וכמה המחיר הסופי

_____

_____

_____

9 חלק ט׳ – פרק 3 • תכנון תקציב חודשי – מכירים את הכללים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה כסף יש לחלק בתרגיל התקציב החודשי?

(א) 300 ₪ (ב) 400 ₪ (ג) 500 ₪

2. מה הסכום המינימלי שחייבים להקצות לתחבורה לבית הספר?

(א) 20 ₪ (ב) 30 ₪ (ג) 40 ₪

10 חלק י׳ – פרק 3 • תכנון תקציב חודשי – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לפי הכללים, צריך לחסוך לפחות 10% מהתקציב החודשי	☐	☐
2	מותר להוציא על בילויים ואוכל בחוץ יחד יותר מחצי מהתקציב	☐	☐

11 חלק י״א – פרק 3 • תכנון תקציב חודשי – השלמת מספרים

השלימו את המילה החסרה.

1. התקציב החודשי בתרגיל חייב להיות בדיוק _____ ₪, לא פחות ולא יותר

2. אם חייבים לחסוך לפחות 10% מתוך 400 ₪, הסכום המינימלי לחיסכון הוא _____ ₪

12 חלק י״ב – פרק 4 • כרטיס או מזומן ובדיקת קבלות – מה אתם זוכרים?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה היתרון בתשלום במזומן?

(א) רואים בדיוק כמה כסף יוצא מהארנק (ב) מקבלים הנחה אוטומטית

(ג) אי אפשר לאבד אותו

2. מה היתרון בתשלום בכרטיס אשראי?

(א) נוח לשאת, בלי צורך בעודף במזומן (ב) תמיד זול יותר מתשלום במזומן

(ג) אי אפשר להוציא יותר ממה שיש בחשבון

3. מהי קבלה?

(א) מסמך שמפרט את הפריטים, הכמויות והמחירים ששולמו

(ב) פתק שמבטיח הנחה בקנייה הבאה (ג) שם אחר למבצע בחנות

13 חלק י״ג – פרק 4 • כרטיס או מזומן ובדיקת קבלות – מתאימים מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מזומן	___	**א.** ההפרש בין הסכום ששולם לבין מחיר הקנייה בפועל
2. כרטיס אשראי	___	**ב.** תשלום בשטרות ובמטבעות, רואים בדיוק כמה כסף יצא
3. קבלה	___	**ג.** תשלום בלי להוציא כסף מהארנק באותו רגע
4. עודף	___	**ד.** מסמך שמפרט את כל הפריטים, הכמויות והמחירים ששולמו

14 חלק י״ד – פרק 4 • כרטיס או מזומן ובדיקת קבלות – חושבים ובודקים

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

15 חלק ט״ו – פרק 5 • מלכודות שיווק ועצירה לפני קנייה – מה זה עש״ן ד״ק

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	עש״ן ד״ק הם ראשי תיבות של חמישה שלבים שעושים לפני קנייה	☐	☐
2	האות ע׳ בעש״ן ד״ק מסמלת את השלב "עוצרים"	☐	☐
3	האות ד׳ בעש״ן ד״ק מסמלת את השלב "דיבור עצמי"	☐	☐

16 חלק ט״ז – פרק 5 • מלכודות שיווק ועצירה לפני קנייה – מזהים את המלכודת

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. קיבלתם הודעה: "מבצע בזק! 40% הנחה – נגמר בעוד 10 דקות". מה המטרה האמיתית של המשפט "נגמר בעוד 10 דקות"?

א) ליצור תחושת דחיפות כדי שתקנו מהר בלי לחשוב

ב) לתת מידע מדויק על כמות המלאי בחנות ג) להסביר כמה הנעליים איכותיות

2. באתר, הנעליים במבצע עולות אחרי ההנחה

א) 450 ₪ ב) 400 ₪ ג) 350 ₪

17 חלק י״ז – פרק 5 • מלכודות שיווק ועצירה לפני קנייה – חושבים לעומק

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

18 חלק י״ח – פרק 6 • התמודדות אחרי טעות בקנייה – מכירים את גש״ר מאח״ד

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	גש״ר מאח״ד הוא שיטה שמשתמשים בה לפני שקונים, כדי להחליט אם לקנות	☐	☐
2	האות ש׳ בגש״ר מאח״ד מייצגת את הערוץ שכל	☐	☐

19 חלק י״ט – פרק 6 • התמודדות אחרי טעות בקנייה – מתאימים ערוץ ודוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. גוף	___	**א.** מה אפשר לעשות עכשיו? להחזיר? למכור?
2. שכל	___	**ב.** שותים מים, הולכים קצת, נושמים
3. רגש	___	**ג.** טעות היא שיעור, בפעם הבאה אעצור
4. אמונה ומשמעות	___	**ד.** אומרים: אני מאוכזב/ת

כרטיס יציאה

האם אני יודע/ת לחשב מחיר ליחידה ולהשוות בין שני מוצרים דומים?

האם אני יודע/ת להסביר מהו מע״מ ולחשב מחיר כולל מע״מ?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀